

Verlag conferentie Ouderen in de Wijk – 26 april 2018

- **Ronde 2, Workshop 5: Duurzame en effectieve gemeentelijke samenwerking door slimme koppeling gemeentelijk beleid, Ouderen in de Wijk en Pas organisaties**

Aanwezig:

Ed Klute (G-4 Programmaleider OidW & Mira Media), G-4 Bibliotheek management, G-4 Organisaties van ouderen, G-4 Gemeenten en G-4 Pas organisaties.

In het kort:

In deze workshop werd gepraat over hoe het eenzaamheid-, ouderen- en armoedebeleid eruitziet in de G-4 steden, welke rol de bibliotheek kan spelen, en hoe er stappen genomen kunnen worden, in samenwerking met ouderen en partnerorganisaties.

Samenvatting:

Allereerst werd het project Ouderen in de Wijk toegelicht door Ed Klute. Vervolgens werd een discussie gestart met alle betrokkenen.

In de workshop is uitgebreid gesproken over de wijze waarop de Bibliotheek een rol kan spelen in het gemeentelijk sociaal domein. Bibliotheken waren tot nu toe vooral actief als culturele organisatie en rondom volwasseneducatie, maar minder op het gebied van eenzaamheid, armoede en ouderenbeleid. Daar liggen kansen vanwege de stabiele en duurzame rol van de Bibliotheken in de stadswijken. Veel van het welzijnswerk is "tijdelijk" en wordt steeds opnieuw aanbesteed, terwijl de Bibliotheek blijft. De rol van informatie- en doorverwijsfunctie kan daarom belangrijk worden. De Bibliotheek kan als grootste culturele organisatie in de stad een belangrijke partners worden voor de gemeente bij de uitvoering van het beleid. In de Bibliotheek kunnen beleidslijnen onafhankelijk samen komen die binnen het gemeentehuis langs elkaar heen lopen. Hetzelfde geldt voor de gemeentelijke passen. Gebruikers van deze passen willen meer aanbod en meer informatie over het gebruik. De Bibliotheek kan hier een strategische plaats voor zijn. Bibliotheken zijn natuurlijk niet de enige plaats. Er zijn ook Huizen van de Wijk, buurthuizen en andere ontmoetingsplekken waar mensen samenkomen. Veel van deze instellingen zijn kleinschalig en worden grotendeels gerund door vrijwilligers. Mogelijk kan de Bibliotheek een soort van regiefunctie hebben en mogelijk ook activiteit in de vorm van Pop-up activiteiten op deze locaties uitvoeren?

Eerste onderwerp van discussie was de positie van de bibliotheken. Men kon zich vinden in de functie van de bibliotheek als informatie en serviceknooppunt. De regierol van de bibliotheek leverde meer discussie op. De bibliotheek moet waarde creëren als netwerk en partner en kan ook een fysiek knooppunt vormen. De kerntaak blijft echter wel service & informatie.

Tweede discussiepunt was de samenwerking met ouderenorganisaties.

- De bibliotheek wordt genoemd als belangrijke organisatie, omdat deze bekend is bij iedereen en een neutrale stempel heeft, waardoor de drempel relatief laag is voor de doelgroep om de bibliotheek op te zoeken. Er wordt wel geargumenteerd dat het i.v.m. de beperkte mobiliteit van ouderen van belang is te kijken hoe ouderen bereikt kunnen worden. Dit hoeft niet per se door meerdere vestigingen te starten, maar kan ook gewoon door aan te haken bij bestaande activiteiten (bijv. het geven van informatie over voorzieningen tijdens een wekelijkse eettafel).
- Een ander idee uit de zaal is het geven van Ipads aan ouderen tijdens bijeenkomsten in bijvoorbeeld het buurthuis, zodat ze rechtstreeks de verbinding kunnen opzoeken met de bibliotheek. Er wordt geconcludeerd dat de bibliotheek een partner moet zijn die niet alleen binnen vier muren opereert. Bibliotheek Amsterdam verwoordt de bibliotheek als een 'huis

van informatie, veiligheid en betrouwbaarheid: niet alleen een plek voor boeken'. Deze omschrijving krijgt waardering uit de zaal.

Vervolgens werd gesproken over de gemeentelijke ouderenpassen (U-pas, Ooievaarspas etc.). –

- Waarom weinig gebruikt? Hoe kunnen ze ingezet worden en is er een rol voor de bibliotheek? Gemeente Utrecht licht toe dat het ontzettend belangrijk is om vraaggericht te werken (en dus behoeftenonderzoek te doen), om het gebruik van de pas te stimuleren. Technisch gezien is het een armoedepas, maar eigenlijk is het een participatiepas. Dus waar willen de ouderen aan meedoen?
- Bibliotheek Utrecht ziet mogelijkheden in het verspreiden van allerlei informatie, als ze via de U-pas ouderen kunnen bereiken. In Den Haag gebeurt dit al.
- Deelnemers in de zaal noemen dat de pas eigenlijk gratis zou moeten zijn, al moet het natuurlijk wel door iemand betaald worden: en dat maakt het lastig.
- Er moet wel gekeken worden naar de bescherming van de gegevens van de ouderen. Zolang het geen specifieke persoonsgegevens zijn, zou het moeten mogen volgens de AVG.

Een kort discussiepunt gaat over het vergroten van de zichtbaarheid van het sociale aanbod voor ouderen. Geconcludeerd wordt dat er vanuit de doelgroep naar aanbod gewerkt moet worden, niet andersom. De ouderencommissie uit Den Haag haakt hierop in. De organisatie maakt zich zorgen over de mensen met een niet-westerse achtergrond, die de bibliotheek niet weten te vinden. Bibliotheek Amsterdam bevestigt dat deze ouderen inderdaad het gevoel kunnen hebben dat de bibliotheek een academisch instituut is. Het is van belang inzicht te krijgen in wat er gaande is onder de ouderen in de niet-westerse doelgroep. Ook kunnen bibliotheken inspelen op de diversiteit van de doelgroep in hun marketing. Geconcludeerd wordt dat er meer vanuit de ouderen gedacht moet worden.

Ten slotte wordt er nog kort teruggekomen op de functie van de bieb. Het is een samenwerkend en faciliterend instituut volgens Ed Klute en dat kan wel of niet 'regie' worden genoemd. Er moet niet vergeten worden dat de functie van de bibliotheek breder is dan we denken. In samenwerking met sociale initiatieven kunnen veel mensen bereikt worden. Men moet blijven onderzoeken hoe we een centrale, belangrijke speler kunnen blijven. Veel dingen moeten lokaal opgepakt worden, maar er moet ook gekeken worden naar hoe de G-4 goed kan samenwerken als eenheid, niet te fragmentarisch. Vanuit de kernwaarden kan de G-4 een belangrijk platform zijn.